संप्रयोज्यसंयोगंकृत्वाकामकारइच्छातयैवकरोतीतिकामकारकरः बालःप्राकृतः क्रीडनकैःसारीप्रभृतिभिः ॥३७॥ नमात्रिति ईशोनदयालुःप्रत्युतनृशंसइत्यर्थः ॥ ३८ ॥ किंचईशस्यदुष्टेषुपक्षपातःसाधु
षुचद्वेषोदृश्यतेऽतःसनिंद्यएवेत्याहआर्यानित्यादित्रिभिः चिंतयाधनादिध्यानेन ॥ ३९ ॥ ४० ॥ धर्माभिशंकिनीतिपाठेधर्मश्रद्धाशून्ये फलंयज्ञादिनातृप्तिंकिंअश्नुतेअपितुनैवेत्यर्थः ॥ ४१॥ कर्मेति कृतं
कर्मयदिकर्त्तारमेवगच्छतिनत्वन्यंतर्हिकारयितृत्वादीश्वरोपिपापेनलिप्येतैवेत्यर्थः ॥ ४२ ॥ अथेति कर्त्तारंकारयितारमीश्वरंऐश्वर्यादेवकर्मनस्पृशतितर्हितत्प्रयोज्याजीवाएवकर्मभिर्हताःतथाचईश्वरोबला
द्दीनान्नरकेपातयतीत्यत्यंतंनिंद्यएवसइतिभावः ॥ ४३ ॥ इत्यारण्यकेपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेत्रिंशोऽध्यायः ॥ ३० ॥ ॥७॥ ॥७॥ एवंधर्मेश्वरयोराक्षेपेप्राप्तेप्रत्यक्षानुमानागमैस्तौसम

संप्रयोज्यवियोज्यायंकामकारकरःप्रभुः ॥ क्रीडतेभगवान्भूतैर्बालःक्रीडनकैरिव ॥ ३७॥ नमातृपितृवद्राजन्धाताभूतेषुवर्त्तते ॥ रोषादिवप्रवृत्तोयंयथाय
मितरोजनः ॥३८॥ आर्यान्शीलवतोदृष्ट्वाह्रीमतोवृत्तिकर्षितान् ॥ अनार्यान्सुखिनश्चैवविद्वलानिवचिंतया ॥३९॥ तवेमामापदंदृष्ट्वासमृद्धिंचसुयोधने ॥
धातारंगर्हयेपार्थविषमंयोनुपश्यति ॥ ४० ॥ आर्यशास्त्रातिगेक्रूरेलुब्धेधर्मापचायिनि ॥ धार्त्तराष्ट्रेश्रियंदत्वाधाताकिंफलमश्नुते ॥ ४१ ॥ कर्मचेत्कृतमन्वेति
कर्त्तारंनान्यमृच्छति ॥ कर्मणातेनपापेनलिप्यतेनूनमीश्वरः ॥४२॥ अथकर्मकृतंपापंनचेत्कर्त्तारमृच्छति ॥ कारणंबलमेवेहजनान्शोचामिदुर्बलान् ॥ ४३ ॥
इतिश्रीमहाभारतेआरण्यकेपर्वणिअर्जुना०द्रौपदीवाक्येत्रिंशोऽध्यायः ॥ ३० ॥ ॥७॥ ॥७॥ युधिष्ठिरउवाच वल्गुचित्रपदंश्लक्ष्णंयाज्ञ
सेनित्वयावचः ॥ उक्तंतच्छ्रुतमस्माभिर्नास्तिक्यंतुप्रभाषसे ॥ १ ॥ नाहंकर्मफलान्वेषीराजपुत्रिचराम्युत ॥ ददामिदेयमित्येवयजेयष्टव्यमित्युत ॥ २ ॥ अस्तु
वात्रफलंमावाकर्त्तव्यंपुरुषेणयत् ॥ गृहेवावसताकृष्णेयथाशक्तिकरोमितत् ॥ ३ ॥ धर्मंचरामिसुश्रोणिनधर्मफलकारणात् ॥ आगमाननतिक्रम्यसतांवृत्त
मवेक्ष्यच ॥ ४ ॥

र्थयितुमध्यायआरभ्यते वल्गुचित्रेति वल्गुशोभनं श्लक्ष्णंसुकुमारं नास्तिक्यंवेदविद्विष्टं ॥ १ ॥ यदुक्तंत्वांचेद्यसनिनमित्यादिनाधर्मस्यनैष्फल्येत्वदभिभवए
वदृष्टांतइतितत्राह नाहमिति कर्मधर्मं फलार्थिनाकृतोधर्मोयदिनिष्फलःस्यात्तर्हिभवेदयमाक्षेपःनत्वहंतथाचरामीत्यर्थः ननुफलेच्छायाअभावेकिमर्थंधर्मःकर्तव्यइत्यतआह ददामीत्यादिना देयंऋणंइत्ये
वददामि जायमानोवैब्राह्मणस्त्रिभिर्ऋणवाजायतेब्रह्मचर्येणऋषिभ्योयज्ञेनदेवेभ्यःप्रजयापितृभ्यइतिश्रुतेः ऋणवाऋणवान् (अनृणःदेयमृणेइतिहिसूत्रं) ॥२॥ यथाशक्तियत्कर्त्तव्यंतत्करोमीत्यन्व
यः ॥ ३ ॥ धर्ममिति वेदवाक्यात्शिष्टाचाराच्चनिष्काममेवधर्मंचरामि अग्निहोत्रंजुहुयात्स्वर्गकामइतिस्वर्गादिफलश्रुतिस्तुधर्मेप्ररोचनार्थेतिभावः ॥ ४ ॥

Digitized by Google